Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 — TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 112. — ŠTEV. 112. — NEW YORK, TUESDAY, MAY 13, 1930. — TOREK, 13. MAJA 1930. — VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

NAPETOST MED ITALIJO IN FRANCIJO NARAŠČA

FRANCOZE JE ZELO RAZBURIL ŠČUVALNI GOVOR, KI GA JE IMEL V LIVORNU BENITO MUSSOLINI

V Parizu ne morejo odpustiti Mussoliniju besed, katere je govoril v Livornu. — Položaj so še poostrili komentarji italijanskega časopisja. — Francoski dnevniki molče, ker nočejo vplivati na pogajanja glede razmerja med italijansko in francosko mornarico.

PARIZ, Francija, 12. maja. — Že itak napeto razmerje med Francijo in Italijo se je še bolj poostrilo vsled govora, ki ga je imel italijanski ministrski predsednik Musolini v Livornu.

V govoru je Mussolini direktno pretil vsem svojim sosedom.

Italijansko časopisje je sicer objavilo vsebino Mussolinijevega govora, v uredniških člankih pa govor popolnoma ignorira.

Francozi prav dobro vedo, da bi imela vsaka nepremišljena oziroma preostra beseda naravnost porazen vpliv na pogajanja, ki se bodo danes začela v Ženevi ter se tikala razmerja med francosko in italijansko mornarico.

Pogajanjem bo prisostvoval tudi angleški zunanji minister Henderson.

Znani francoski časnikar Leon Bailby je rekel:—

— Mussolini je jasno označil Francijo kot nasprotnico Italije zato ker noče pristati na mornariško pariteto z Italijo. Francija nikogar ne ogroža. njena sila ni naperjena proti nobeni deželi. Njena poglavitna naloga je, skrbeti za svojo lastno varnost.

Izmed vseh francoskih dnevnikov je edinole "Journal des Debats" objavil kratko notico, v kateri pravi, da je Mussolini svojo patriotično tirado nekoliko omilil z zabavnimi kupleti.

Po tej pripombi pravi list, da ni Francija ničesar storila, kar bi zamoglo vzbujati ogorčenje Italijanov.

IZJALOVLJEN POSKUS LETALCEV

Dvanajst ur po odletu sta zašla v vihar ter sta padla v morje. — Trupli so našli ribiči.

SAN JOSE, Costa Rica, 12. maja. V mrtvašnici mesta Porto Limon se nahajata trupli dveh mehiških letalcev, ki sta se smrtno ponesrečila pri poskusu, da zlomita svetovni rekord glede poletov na razdaljo.

Po novem rekordu sta zahrepenela polkovnik Pablo Sidar in poročnik Carlos Rovirosa.

Tekom poleta sta zašla v grozen vihar ter padla krog petih popoldne v morje.

V zraku ta se nahajala že dvanajst ur ter preletela nad tisoč milj. Viharju se se skušala izogniti, kar je bilo zanju usodepolno. Njuna trupla in razbit aeroplan so našli ribiči.

Dvignila sta se pri Cero Loco brez vsakih posebnih težkoč. Seboj sta vzela toliko kuriva, da je zletal aeroplan nad pet ton, kajti premeriti sta nameravala najmanj šest tisoč milj.

JOFFRE JE DOBREGA ZDRAVJA

PARIZ, Francoija, 11. maja. — Maršal Joffre, zmagalec bitke pri Marni v septembru leta 1914 se dobro počuti in včeraj je prisostvoval seji Francoske Akademije. Poročila o njegovi bolezni so bila zanikana. On je član Akademije od leta 1918 naprej. Maršal je star osem in sedemdeset let ter je nekoliko vznemiril svoje prijatelje, ker ni mogel hoditi, ko se je vrnil v Pariz z dežele. Ta strah pa je bil popolnoma neosnovan, kajti včeraj je zopet lahko hodil.

ZA 48-URNI DELOVNIK V ANGLIJI

MacDonaldova vlada bo skušala izvesti določbe washingtonske konvencije izza leta 1919.

LONDON, Anglija, 12. maja. — Delavska vlada bo te dni v parlamentu predlagala, naj se izpolni določbe washingtonske konvencije izza leta 1919, ki določa za vsakega delavca osemurni delovnik.

Predloga se tiče deset milijonov angleških delavcev.

Predloga je v glavnem delo Miss Margarete Bonfield, ki opravlja posle delavskega ministra v MacDonaldovem kabinetu.

Njen namen je skrčiti delovnik na osem ur, oziroma delovni teden na osemintirideset ur.

Ta določba je bila sprejeta na mednarodni delavski konferenci v Washingtonu leta 1909, in podpisali so jo tudi angleški zastopniki. Poznejše angleške vlade pa te določbe niso odobrile.

Predloga se tiče delavcev v vseh industrijah. Izvzeti so le poljedelski delavci in delavci v pristaniščih.

Glede prekurnega dela določa predloga, da sme delavce v teku osemindvajsetih dni napraviti dvaintrideset ur prekurnega dela.

VAŽNA ODREDBA PORTUGALSKE VLADE

LIZBONA, Portugalska, 11. maja. Da zmanjša splošno nezaposlenost na svojem czemlju, je objavila portugalska vlada dekret ki prepoveduje vsem trgovskim in industrijalnim tvrdkam jemati v službe tujce, dokler bo trajala sedanja nezaposlenost. Posebne izjeme so dovoljene, a mora odločati o njih ministrstvo za notranje zadeve.

AVSTRIJA BI RADA VEČ VOJAŠTVA

Schober je šel v Pariz moledovat za ojačenje avstrijskega Heimwehra. —Avstrijci so miroljuben narod.

PARIZ, Francija, 12. maja. — Avstrijski kancler Johann Schober se je par dni mudil v Parizu ter se včeraj poslovil.

Njegov tukajšnji obisk je bil podoben sličnim obiskom v Rimu, Londonu in Berlinu.

Slučajnim opazovalcem se je zdelo njegovo potovanje le kot običajni politični dogodek. Tukajšnji politiki in uradniki so pa drugega mnenja.

V Rimu je kancler likvidiral tirolsko vprašanje in podpisal novo trgovinsko pogodbo. V Londonu se je pogajal za posojilo, v Berlinu pa je ojačil vezi, katerih ni mogla zdrobiti niti bitka pri Sadovi.

Dosti so pa špekulirali, kaj je tukaj nameraval.

Pred tremi leti so avstrijski carinski uradniki prestregli pošiljatev strojnih pušk, ki so bile poslane iz Italije na Madžarsko. Avstrijski delegati pri Ligi narodov so iz tega sklepali, da smatrajo Avstrijo za nekako peto kolo v Centralni Evropi.

Ko je obiskal kancler Schober zunanjega ministra Brianda in predsednika Doumergua, jima je rekel:

— Mi Avstrijci ljubimo mir in sovražimo vojno. Več kot sto let nismo zmagali v nobeni vojni, v katero so nas vnagnali Habsburžani. Zdaj pa ni več Habsburžanov.

Briand in Doumergue sta mu brezpogojno verjela.

— To dokazuje — je nadaljeval Schober — kako velika važnosti je Avstrija v slučaoju kakega resnega evropskega zapletljaja. Toda brez močne armade ne moremo ničesar doseči.

Cilj Schobra je, ojačiti takozvano domačo brambo (Heimweher) ter zatreti vpliv sicijalistov v Avstriji. Splošno znano dejstvo je, da se ni nobena dežela izza vojne tako izpremenila kot se je Avstrija. Habsburški nadvojvode in oholi častniki so takorekoč brez sledu izginili.

V gotovem oziru je Francija bolj podobna monarhiji kot pa Avstrija. Dunaj ne simpatizira s Prusi.

Avstrija želi baje v miru živeti z vsemi svojimi sosedi in z vsemi narodi. Postati hoče nekaka Švica, kamor bi hodili turisti iz vsega sveta.

Nekateri franc. kritiki pravijo:

— Avstrija bo dobila orožje na ta ali oni način. Če ga ne bo dobila od Francije oziroma od Lige narodov, ga ji bo dala Italija na razpolago.

SOVJETSKI ŠPIJONI NA ROMUNSKEM

BUKAREŠTA, Romunska, 12. maja. — Prejšnji načelnik romunske policije M. Tibacu je bil obsojen danes na deset let ječe in na globo stotisoče lejev. Priznal je, da je špijoniral v prid sovjetske Rusije.

Njegova žena je bila obsojena na pet let ječe. Trije romunski kurirji so dobili istotako po pet let ječe. Vsi jetniki so priznali krivdo.

MUSSOLINI ŽE ZOPET KLOBASA

— Če bodo Italijani ogroženi, — pravi Mussolini, — se bodo izpremenili v strelo, ki bo naperjena v vse kraje in kraje.

LEGHORN, Italija, 12. maja. — Italijanski ministrski predsednik Mussolini je poveličeval mornariške aspiracije Italije v deset minutnem govoru. Poslušalo ga je nad petdeset tisoč Italijanov, ki so mu navdušeno ploskali.

Proslava se je vršila v spomin junaškega odpora Italije proti avstrijski armadi, ki je leta 1849 oblegala mesto.

Ministrski predsednik je dospel semkaj tekom svojega potovanja po Toskaniji.

— Ne samo vam, pač pa tudi ljudem onostran meja želim povedati — je rekel Mussolini — da Italija sledi razvoju dogodkov in da tega razvoja noče prenagliti. Nihče naj pa ne misli v svoji zaslepljenosti, da bi mogel ustaviti naše prodiranje, kajti v tem slučaju bo imel opravka z vsem italijanskim narodom.

— Če bi bile naše meje ogrožene, bi se Italija izpremenila v strelo, ki bi bila naperjena v vse kraje in konce. Tej streli bi se ne mogel nihče protiviti.

— Nekaj neizbežnega in neizogibnega je v prodiranjnu fašistične Italilje in tega prodiranja ne more nihče ustaviti.

— Pred revolucijo niste hrepeneli samo po kruhu, pač pa tudi po slavi. Dobili sta vsega v izobilju, in morje je vaše bogastvo.

POVODENJ V ARGENTINI

BUENOS AIRES, Argentina, 12. maja. — Parana in Uruguay reki sta stopili preko bregov v provinci Entre Rios. Povodenj je prekinila železniški promet na več mestih. Vlak, v katerem je potovala prejšnja nemška pricesinja Cecilija, je bil ustavljen od povodnji in moral se je vrniti v Concordia.

GANDHIJEV NAMESTNIK ARETIRAN

Indijsko vojaštvo je bilo poslano v Šolapur, kjer so se završili ponovni nemiri. — Gandhijeva žena je aretirance blagoslovila.

POONA, Indija, 12. maja. — Danes zjutraj je bil poslan v Šolapur drugi bataljon kraljevih ulstrskih strelcev.

V tem mestu so se pojavili resni nemiri. Prišlo je celo do umorov in ubojev. Nastal je tak položaj, da je bila intervencija potrebna. Prebivalci so ogorčeni na oblasti. Pristašev civilne nepokorščine je preveč, da bi jim bile lokalne oblasti kos.

V Šolapuru in bližnjih mestih je bilo umorjenih v zadnjem času nad sto ljudi. Tekom noči so se vršili manjši spopadi s policijo in vojaštvom.

Okrajni sodnik je pozval vojake, ki so takoj prevzeli kontrolo nad mestom.

BOMBAY, Indija, 12. maja. — Danes je bil aretiran Abas Tyabji, osemdesetletni naslednik Mahatme Gandhija. Z njim vred je bilo aretiranih nad trideset njegovih pristašev. Malo pred aretacijo je izjavil, da bo vprizorjen v četrtek splošen napad na soline, ki so pod vladno kontrolo.

Aretacijo je izvršilo tristo policistov. Ko so Tyabija aretirali, je vzkliknila njegova žena: — Nadaljuj z bojem!

Aretironec so odvedli v velikih avtomobilih v jetnišnico.

Takoj po aretaciji se je završil jako dramatičen dogodek.

Žena Mahatme Gandhija je blagoslovila aretirance z besedami: Bog naj vam pomaga v vašem nadaljnem boju proti vladi.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

ROBERTS BO NAJBRŽ ZMAGAL

WASHINGTON, D. C. 12. maja. Owen J. Roberts, katerega je nominiral predsednik Hoover, ko je senat zavrnil imenovanje Parkerja, bo najbrž potrjen brez velike opozicije, po mnenju nekaterih senatorjev. Opozicija se je pojavila, ker je Roberts baje nasprotnik osemnajstega amendmenta

KAVNE PLANTAŽE NA CUBI POVEČANE

HAVANA, Cuba, 12. maja. — Več kot štiri tisoč najbolj rodovitnih plantaž v Oriente provinci, ki pokrivajo ozemlje skoro 40,000 akrov, bo namenjenih izključno pridobivanju kave, je objavil Domingo Espino, ravnatelj narodnega statističnega urada. Na teh farmah zrase za skoro deset milijonov dolarjev kave, katero prodajo izključno na domačih trgih in več kot dva in dvajset tisoč delavcev je bilo lansko leto zaposlenih v tej industriji.

ZA PROSTOST PORTORICA

SAN JUAN, Portorico, 12. maja. Vse politične stranke so bile danes povabilo na sestanek nacijonalistične stranke, edine stranke na otoku, koje edini cilj je neodvisnost. Dve glavni stranki, unijonistična in "aleanza", smatrata neodvisnost kot možno rešitev, a ne kot glavni cilj stranke.

KARDINALI BODO OBISKALI PAPEŽA

VATICAN CITY, 11. maja. — Ker bo jutri "Onomastica", bodo vsi kardinali, živeči v Rimu, obiskali papeža ob tej priliki ter mu čestitali. Krščansko ime papeža je Ahil in sv. Ahil, kojega god praznujejo jutri, je njegov patron. Papež bo seveda sprejel nebroj čestitk, a ker se bliža njegov trinsedemdeseti rojstni dan, se ne bodo vršile nikake posebne slovesnosti. Sveti Ahil, po katerem je bil papež krščen, je bil tovariš sv. Nereja v mučeništvu.

10.000 PARIŽANOV SE JE UDELEZILO PARADE

PARIZ, Francija, 11. maja. — Več kot deset tisoč ljudi se je udeležilo parade, da se proslavi praznik Device Orleanske. Proslava, ki je v prejšnjih letih izzvala demonstracije komunistov se je završila brez vsakega razburljivega dogodka.

Ministrski predsednik Tardieu in vojni minister Andrej Maginot sta odšla na Rue de Rivoli ter se priklonila pred pozlačeno soho svetnice, ki je bila okrašena s cvetkami. Procesija, katere so se udeležili tudi člani najvišje aristokracije in člani lista L'Action Francaise, se je pomikala povsem mirno po cestah Pariza.

ŠTIRJE PARI DVOJČKOV

Na farmi pri Stillwell, Ga. živi družina Mr. in Mrs. A. Kesslera. Poročila sta se leta 1918 in leto kasneje se jima rodil prvi par dvojčkov. Pa tudi poznejši otroci so bili dvojčki. Zdaj jih imata štiri pare.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din 500	$ 9.35	Lir 100	$ 5.75
" 1000	$18.50	" 200	$ 11.30
" 2500	$ 46.00	" 300	$ 16.80
" 5000	$ 91.00	" 500	$ 27.40
" 10,000	$181.00	" 1000	$ 54.25

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do $30 — 60c; za $50 — $1; za $100 — $2; za $200 — $4; za $300 — $6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

LINČANJE

Število linčanj po južnih državah je začelo zadnja leta znatno padati.

To je bilo vsekakor jako razveseljivo dejstvo. Zadnji čas pa prihajajo iz južnih držav vznemirljiva poročila, ki nikakor ne dokazujejo, da se bo ameriški narod v doglednem času iznebil tega sramotnega madeža.

Pred par tedni so linčali v Georgiji tri zamorce, kojih krivde na noben način ni bilo mogoče dokazati.

Koncem prejšnjega tedna je pa dospelo iz mesta Sherman v državi Texas poročilo o groznem divjaštvu, ko je ljudska množica zažgala jetnišnico, v kateri se je nahajal neki zamorski jetnik ter potem vsega obžganega vlačila po ulicah in ga slednjič obesila.

Kakorhitro je bilo governerju Moodyu mogoče, je posegel vmes.

Pozval je milico ter izjavil, da bo slučaj natančno preiskal in poskrbel, da bodo krivci najstrožje kaznovani.

Miličarjem je zapovedal napasti podivjano ljudsko množico, kar se je v resnici tudi zgodilo.

Devet miličarjev je bilo v boju več ali manj nevarno ranjenih. Koliko linčarjev je bilo poškodovanih oziroma ranjenih, se ni moglo dognati, ker so jih njihovi sorodniki oziroma prijatelji takoj spravili na varno.

Da se je vršila stvar v velikem obsegu, je razvidno iz tega, da tri stotnije miličarjev niso zadostovale.

Linčarjev je bilo kakih sedemsto ter jih pri njihovem divjanju ni navzočnost milice popolnoma nič motila.

Šli so v zamorski del mesta, zažgali tri lesene hiše ter pognali zamorsko prebivalstvo v beg.

Nato so razbrskali pogorišče jetnišnice, potegnili izpod razvalin ožgano truplo zamorca George Hughesa, ga najprej obesili, nato pa hoteli razsekati na kose, katere so hoteli dati zamorcem "za spomin".

Šele ploha in zvezno vojaštvo sta divjake razgnala.

Governer je res še precej hitro pozval milico na pomoč, vprašanje je pa, če bo izpolnil svojo obljubo glede aretacije krivcev in strogega procesiranja.

Najbrž ne, kajti že so začeli namigovati, da bo ljudi v sodni dvorani jako težko identificirati.

To je nekaka predpriprava za popolno oprošćenje vseh aretiranih in osumljenih.

Pomanjkanje dokazov vsled nezadostne indentifikacije je po južnih državah jako priljubljen izhod iz marsikatere zadrege.

V DUŠEVNI ZMEDENOSTI SE JE OBESILA.

Ko so se 26. aprila zjutraj otroci igrali okrog Trampuževe hiše v Dravljah in so v teku igre približali kozolcu na bližnjem travniku, so nenadoma ugledali tam obešeno žensko. Preplašni so se otroci razbežali in poklicali odrasle, ki so spoznali v obešenki 63-letno ženo mizarja Marjeto Trampuževo. Pod kozolec so takoj prileteli sosedje, ki so obešenko odvezali ter jo skušali spraviti zopet k življenju. Njihov trud pa je bil zaman. O dogodku je bila obveščena policijska direkcija in je okrog 10.30 prispela na kraj samomora komisija, ki sta jo sestavljala zdravnik dr. Avramovič ter nadzornik Florjan.

Po ogledu komisije so trupelo prenesli v domačo hišo in položili nesrečnico na mrtvaški oder. Marjeta Trampuševa je izvršila samomor v popolni duševni zmedenosti. Zvečer je šla spat z domačimi vred, nakar se je ponoči odstranila iz hiše. Zjutraj sta jo njen mož in njen sin iskala, a so jo našli mrtvo šele otroci.

Smrtna kosa.

Dne 23. aprila je umrla v Obrežu pri Središču Marija Šalamunova. Pokojnica je bila daleč na okrog znana zaradi svoje dobrosrčnosti: bila je prijateljica vsem siromakov. Leta 1899 je v teku osmih dni izgubila moža in najstarejšega sina, vendar ni klonila pod hudim udarcem usode. Imela je 9 otrok in vseh devet je vzgajala z veliko skrbjo in ljubeznijo. Edeč izmed njenih je dr. Šalamunu v Ptuju, drugi otroci so vsi dobro preskrbljeni posestniki.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Da ne bom lenobe pasel, si raje preženem dolgčas s pisanjem tega dopisa. O delu nimam kaj poročati, ker ga ni. Pripetila se je železniška nesreča, ko je tisti vlak, ki je vozil Hooverjevo prosperiteto iz Washingtona v Pittsburgh, skočil iz tira in zavozil naravnost v river. In river je vse skupaj odnesel in tako smo v Pittsburghu brez prosperitete ostali. Da bi pa g. Hoover drugo poslal, pa še govora ni. Ker on je za vsako mesto, enakomerno prosperiteto razdelil in odposlal. Zavoljo tega mu ni prosperitete več ostalo in mu je nemogoče to nesrečo poravnati. Pa kaj hočemo, božja volja je tako zahtevala, ta voljno moramo potrpeti.

Kar se pa tiče pittsburškega slovenskega napredka, pa moram omeniti, da se jako izboljšuje, in če bo šlo tako naprej, bo v kratkem času dosežen pravi napredek in sporazum med tukajšnjim slovenskim narodom. K temu je pa največ pripomogel Slov. Dom, katerega se je tako izboljšalo, da se ga lahko porabi za vsakovrstne prireditve. Lahko rečem, da je pittsburški Slov Dom, prvak vseh ostalih Slov. Domov v Ameriki.

Ko se je napravilo načrt za preureditev Slov. Doma, se je pojavilo veliko nasprotnikov proti temu načrtu. Ali ne zaradi izboljšanja, ampak zaradi strahu pred stroški preureditvije Slov. Doma. Ali ta stran je tudi sedaj izginil, ker se je takoj, po dovršeni preureditviji izkazalo, da Slov. Dom bo dobičkanosen za pittsburške Slovence. Ta preureditev Slov. Doma je privabila druge narodnosti, da so pričele prirejati svoje zabave v njem in se jako pohvalno izražajo o krasnih prostorih Slov. Doma.

Tudi pittsburška slovenska društva so pričela prirejati svoje zabave in veselice, in lahko rečem, da dosedaj priredenih veselic in zabav je imela še vsaka lep uspeh. Upati je in pričakovati, da bo isti uspeh pri vseh nadaljnih prireditvah. Tukajšnji Slovenci so se zavedli, da v slogi je moč in napredek.

Dragi mi rojaki in rojakinje, ta zavednost je v prid in korist vsem, ker pomoči potrebuje, drug od drugega, danes jaz, jutri ti itd. Če bomo z svojo pomočjo naklonjeni drug drugemu, nam je napredek zagotovljen. Saj ni treba, da bi svoj denar na debelo trošili, ker ni potrebno, ako je velika udeležba. Saj človek kamor se gane, lahko potroši denar, poleg tega pa še nima nobene zabave. Vse drugo je, ako se udeleži slovenskih zabav. Tam prideš skupaj s svojimi prijatelji in znanci in poleg tega še nove prijatelje in znance pridobiš. In to prav z malimi stroški. Ali dotičnemu društvu ki veselico ali zabavo priredi, pa jako veliko pripomoreš z svojimi malimi stroški.

Zavoljo tega opozarjam slavno slovensko občinstvo v Pittsburghu in okolice, da ne pozabite 29. maja, ko bo veselica Slov. Doma, katero priredé skupna pittsburška slovenska društva za v prid in korist Slov. Doma. Zavoljo tega se mora vsak zavedati, da ga narodna dolžnost veže, da se te veselice udeleži in pripomore k boljšemu uspehu, ker Slovenski Dom je bil in bo ostal lastnina vseh pittsburških Slovencev.

Vsem društvom pa moram izreči vso čast in pohvalo za njih zavednost in naklonjenost napram Slov. Domu.

Naj bo dovolj za danes, ker od sedaj naprej, bom večkrat svoj prosti čas porabil za javnost, v prid in korist splošnega napredka.

Prijateljski pozdrav vsem čitateljem!

Ivan Varoga.

Neprebavnost ali napetost v želodcu ali črevih

Neprebavnost, kisli želodec, slabost želodca, riganje vode ali delov hrane, glavobol, plin ali napetost v želodcu ali črevih, izguba apetita in enake bolezni se hitro odpravijo z Nuga-Tone. To izvrstno zdravilo očisti sistem strupov, prežene zaprtnico, vredi in ojača želodce in creva, obisti in mehur, stimulira pokvarjena jetra, ojača oslabele živce.

Nuga-Tone je pomagal miljone moškim in ženskam do boljšega zdravja in večje moči. Je poseben dober za oslabele, bolestne ljudi, ki so v nervoznem in izčepanem stanju. Vzemite Nuga-Tone le za nekaj dni in pazite na čudoviti uspeh. Počutili se bodete močnejši in vaše spanje bo osveživno in počitno.

Nuga-Tone se prodaje pri vseh trgovcih z zdravili. Ako vaš trgovec tega nima v zalogi, recite mu, naj istega naroči za vas od njegovega prekupčevalca.

Adv't.

Chicago, Ill.

Ves jugoslovanski živelj v Chicagu je na nogah, da dostojno počasti svojega odličnega gosta g. Banovca na njegovem največjem koncertu v Ameriki, ki se vrši dne 18. maja v glasoviti dvorani, Orchestra Hall, na 220 So. Michigan Ave. med Adamsonovo ni Jacksonovo ulico. Razveseljev pojav slložnega sodelovanja vseh jugoslovanskih pevskih zborov v Chicagu za čimvečji uspeh nedeljskega koncerta je dal zamaha vsem, da pred ameriško javnostjo pokažemo našo kulturno zavednost s tem, da napravimo Banovčev koncert impozantno manifestacijo naše pesmi.

Med brati Hrvati in Srbi se je pokazalo velikansko navdušenje in zanimanje za Banovčev koncert. Njih pevski zbori so se odzvali stoodstotno, da tako povzdignejo našega umetnika in mu pripomorejo do uspeha pred splošno publiko. Poročila iz njihovih vrst so razveseljiva, s kakšno vnemo agitirajo za nedeljski koncert. Oni se zavedajo velikega pomena največjega Banovčevega koncerta, s katerim se bo predstavil naš narod ameriškemu občinstvu. Zato so se vrgli v skupno sodelovanje z vso energijo, da pošljejo veliko število svojega občinstva na nedeljski Banovčev koncert v Orchestra dvorano.

To bo prvi slovenski, oziroma jugoslovanski koncert v tej sloviti dvorani, v kateri nastojajo le najslavnejši, svetovno znani pevski in glasbeni umetniki. Dvorana je v zvezi z velikimi stroški, kar je umevno pri prvovrstnih gledališčih. Vso riziko stroškov je prevzel naše naš umetnik g. Banovec, da pokaže drugorodcem vrline naše pesmi. Če je bila kdaj naša dolžnost pomagati komu, je gotovo sedaj. Vstopnina za sedeže na parterju (main floor) je samo en dolar. Napolnimo v nedeljo Orchestra avditorij v resnici do zadnjega sedeža! Vseh sedežev je okrog 2.500. Ali naj dopustimo, da bodo le deloma razprodani za največji Banovčev koncert v Ameriki? V Chicagu je nad 25 tisoč Jugoslovanov. Ali naj dovolimo, da se v nedeljo naš odlični solist predstavi splošnemu občinstvu ob pičli udeležbi Jugoslovanov?

Nedeljski Banovčev koncert v Chicagi bo pravi odsev naše kulturne zavednosti. Dne 18. maja bo dana prilika vsem nam, da dejanski pokažemo našo narodno zavest. Naš nedeljski poset bo jasno priča, v kolikšni meri se naš delavski živelj zaveda pravega pomena delavske kulture. Fraze na stran, le z dejstvom velike udeležbe pregričajmo sami sebe, da znamo ceniti svojstveno vrline našega pevca-umetnika, ki jih bo v nedeljo prednašal splošni publiki — naš lirični tenorist g. S. Banovec.

Pokažimo, da smo se kot delavci kulturno usposobili ter da pojmujemo veliki pomen nedeljskega koncerta.

Vstopnice dobite pri "Prosveti" in "Proletarcu" ter pri vseh članih pevskih zborov.

Publicijski odsek.

Kapuskasing, Sask., Canada.

Uredništvo prosim za nekoliko prostora v Glas Narodu.

Oglasil sem se v Narandi, kjer je precej Slovencev. Veliko jih je zaposlenih in veliko brez dela.

Bil sem pri Mr. Franku Tekaucu. Njegova žena je Poljakinja, je prav prijazna in govori dobro slovensko. Zahvalim se jima za vso prijaznost. Oglasil sem se tudi pri več drugih, pa mi niso znana imena.

Zahvalim se Matt Drgancu in rojaku Snoju ter drugim za postrežbo in zabavo.

Hvala tudi Mr. Žnidaršiču.

Pozdrav vsem rojakom in čitateljem tega dopisa!

Joe Retelj.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
25. maja: Milwaukee, Wis.
2. junija: Calumet, Mich., (Opera House).
7. junija: Traunick, Mich.
15. junija: Ely, Minn.
22. junija: Duluth, Minn.

Naslov: Banovec R.
6223 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Iz Slovenije.

Okrog 1000 delavcev

se je 26. aprila zjutraj ob pol 3. odpeljalo iz Maribora preko Avstrije v Francijo s trebuhom za kruhom. Večinoma so bili iz Hrvatske, Slavonije. Nekateri so odšli z rodbinami.

Težka obsodba dveh nevarnih vlomilcev.

25. aprila se je bavil kazenski senat pod predsedstvom višjega sodnega svetnika Guzelja z dvema nevarnima vlomilcema in tatovoma, in sicer 22-letnim brezposelnim pekovskim pomočnikom Adolfom Pintarjem ter 30-letnim ključavničarskim pomočnikom Filipom Jugom. Prvi je presedel že 6 let ječe, zadnjič je bil izpuščen iz zapora šele 6 decembra lanskega leta. Jug pa je prišel na svobodo lani 1. januarja. Poleg njiju se je pred senatom zagovarjalo še sedem kmetic, ki so bile obtožene, da so od obeh kupovale ukradeno blago. Obtožnica očita Ant. Pintarju, da je v noči 24. decembra 1929 med postajama Slovenska Bistrica in Pragersko vlomil v železniški prtljažni voz in odnesel 23 komadov blaga v vrednosti 12.245 Din, dalje, da je posetil Slipušesovo trgovino na Pragerskem in ukradel nekaj drobiža in sladkorja ter skušal vlomiti v železno blagajno in da je s svojim obiskom osrečilo tudi trgovca Simonoviča v Hočah, kateremu je odnesel za 2332 Din manufakturnega blaga.

Soobtoženi Jug je bil osumljen sodelovanja pri vlomu v Hočah, vrh tega pa mu obtožnica očita, da potepa brez poštenega zaslužka in dela po svetu. Tako Pintar, kakor Jug sta pri razpravi storjene zločine priznala. Jug pa se je izgovarjal, da je bil zapeljan od Pintarja in da od vlomov in tatvin ni imel nobeneh koristi. Soobtožene ženske so se izgovarjale, da pri nakupu niso imele pojma, da gre za ukradeno blago.

Senat je po kratkem posvetovanju obsodil Pintarja in Juga na 5 let težke ječe ter na istotako dolgotrajno izgubo častnih državljanskih pravic. Za Pintarja je predlagal, da se ga po prestani kazni izroči v prisilno delavnico, za Juga pa, da ga po končani kazni pridrže v očuvalnem priporu, dočim so bilo soobtožene kmetice oprošćene. Pintar je kazel sprejel, dočim je Jug izjavil, da se pritoži.

V 70 letih prevozil 476,000 km.

Dasi je že v grobu, je vendar še daleč naokoli Maribora v živem spominu voznik Jože Škrinjar, ki pa je bil splošno znan in se je tudi sam podpisoval z imenom "Ština". Stari voznik je umrl ravno na svoj 87. rojstni dan in po čudnem naključju se je izpolnilo tudi to, kar je dolga leta trdil v trdnem prepričanju, da bo namreč pokopan istega dne kakor Jezus Kristus.

Ko so na veliki petek ob 9. dopoldne v cerkvi Sv. Jurija ob Pesnici opravljali obred Odrešenikovega polaganja v grob, so nesli k pogrebu tudi starega voznika.

Pokojni je tekom 70 let neštetim ali zastonj ali pa napol zastonj prevažal tovore in postal znan širom severne državne meje. Po lastnih zapiskih je prevozil v 70. letu 476 tisoč km.

Borba z vlomilcem v kapeli.

Razburljiv dogodek se je pripetil 25. aprila ob 3. uri v kapelici na starem pokopališču v Novem mestu. Ko si je hotel policijski stražnik Žnidaršič, ki je imel nočno službo v svojem okolišu, pri službenem obhodu skrajšati pot, je stopil iz Ljubljanske ceste na pokopališče in hotel kreniti po pokopališki cesti mimo kapele na cesto pred posto. Prišedši do kapele je videl par čevljev in precej razbitega stekla. Čudeč se tej najdbi je posvetil z električno svetiljko okrog kapele in videl razbito okno. Takoj se mu je porodil sum, da je bilo vlomljeno v kapelico in da mora biti vlomilec še v njej. Na klic, kdo se nahaja v kapelici, se ni nihče odzval. Žnidaršič je nato oddal strel, da prikliče na pomoč še drugega stražnika.

Tovariša stražnika pa ni bilo, ker je patruliral v drugem delu mesta in ga ni mogel slišati. Zato je Žnidaršič sam odprl s silo kapelična vrata, vstopil in zagledal v kotu poleg oltarja pod klopjo skritega srednjevelikega moškega neznanca. Na poziv, naj se tujec predá, je ta nenadoma napadel stražnika in ga hotel razorožiti. Ker je bil vlomilec močnejši, je podrl stražnika na tla. Žnidaršiču se je končno posrečilo, da se je izvil iz objema drznega vlomilca. Stražnik je nato zagrabil za pendrek in začel obdelavati zlikovca, dokler ni ta popustil, nakar ga je stražnik uklenil in odvedel na stražnico.

Na stražnici so ugotovili, da je neznanec Janez Rugel, rojen leta 1882, doma iz Mirne in že večkrat kaznovan zaradi raznih deliktov. Kaj je iskal v kapelici, ni hotel povedati. Sicer pa je bilo jasno, da je nameraval izropati tamkaj se nahajajočo denarno skrinjico, ki jo je že razbil in odprl.

Aretiranec se je delal neumnega in je odgovarjal na vprašanja zelo zmešano. Hotel se ni niti spomniti, kje je bil ponoči in da se je ruval s stražnikom. V celici se je slekel do golega, češ, da obuja kesanje. Rugel je bil izročen sodišču v nadaljnje postopanje.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

poslujе vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klijentov, vsak pondeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujmo se vsi brez izjeme, te stare in stanovitne domače banke.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZNIŽANE

Peter Zgaga

— Če bo znanost tako napredovala — pravi neki učenjak — bomo doživeli čas, ko bo iznajden aparat, s katerim se bo človek lahko napravil nevidnega.

To je verjetno in menda tudi mogoče.

Po takem aparatu že odnekdaj hrepenim in si ga bom nabavil, kakorhitro bo na trgu in če bo cena kolikor toliko primerna.

Na gumb bom pritisnil in bom postal neviden ter se med opoldanskim odmorom znašel v šoolu, v katerem je zaposlenih kakih dvajset ali trideset slovenskih šivalk.

Med njimi bom, v njihovi neposredni bližini, toda nobena me ne bo videla.

In celo uro bom neprestano poslušal in neprestano pisal.

Česar zapisati ne bom mogel, si bom skušal zapomniti.

In tako bom preskrbljen z zanimivo tvarino za mojo kolono do poslednjega dne.

*

V četrtek se bo treba s slamnikom pokriti.

Nosili jih bomo do petnajstega septembra.

Po petnajstem septembru nam bo začelo rojiti grozdje in mlado vino po glavah.

Moj prijatelj Jim, ki ima tovarno v Hoboken, se me je prvi z dejanjem spomnil in mi poslal v nedeljo mojstrsko napravljeno pokrivalo.

Vsega se bom moral preoblačiti, da bo harmonija že vsaj deloma popolna.

Da je Jimov slamnik res mojstrsko delo, mi priča izjava neke dolgoletne šivalke, kateri sem ga pokazal.

Rad bi rekel — stare in izkušene šivalke — pa kaj tega ne morem reči, ker ni v New Yorku nobene stare slovenske šivalke.

Vse so mlade, oziroma v najboljših letih, stara pa ni nobena.

To sem zapisal povsem odkritosrčno in resnici odgovarjajoče, in ne smete misliti, da pes kam taco moli.

Ko ga je torej dotičnica vzela v roke, je najprej vsega pretipala s spretnimi prsti — prste imajo izredno spretne — pogledala ga je zunaj in znotraj, od leve in od desne, nakar je posvetila vso svojo pažnjo cipki, pogledala jo je nalice in naroce in jo slednjič obrnila proti solncu, pa se menda ni nič videlo skozi.

Nato je nekoliko pomislila, odložila slamnik in rekla:

— No, saj še ni preslabo narejen.

In zapomnite si, rojaki in rojakinje, ki nimate pojma o slamnikih in slovenskih slamnikaricah v New Yorku da je to največje, najvišje in najpopolnejše priznanje, ki ga je mogla izreči.

Če bi imel slamnik najmanjšo napako, tako majhno in malenkostno, da bi je nikdar ne opazile oči navadnega zemljana, bi jo orlovsko oko newyorške slovenske slamnikarice takoj opazilo, in sodba bi bila tako uničevalna, da bi za noben denar na ne posadil slamnika na glavo.

Ker pa ni bilo nikjer nobene napake, oziroma nobenega falerja, je rekla s precejšnjim obotavljanjem:

— No, saj še ni preslabo narejen.

Nadvse čudno se mi zdi, da ni dostavila: — Cajt je imela tista, ki ga je šivala, pa se je igrala ž njim. Toda pri nas smo že boljše delali.

Tako namreč ponavadi pravijo.

Nikdar pa ne boš slišal iz ust slovenske slamnikarice, da bi rekla o slamniku, ki ga ni sama napravila:

— O, to je pa res lep kobuk!

Tako prizanje bi bilo pod njeno častjo.

Takega priznanja sploh ni možna.

Pa tudi svojega izdelka nikdar ne pohvali.

Tako je skromna in diplomatična.

Če ljudje, ki niso v slavnem slamnikarskem cehu, popravici hvalijo kak njen izdelek, ji nadvse dobro da, toda vso hvalo in priznanje zavrne z besedami:

— Oh, saj ni take sile. Nič ne rečem, je olrajt, lahko pa bi pa še boljšega naredila, pa res nisem mogla, ker je bil forman za menoj.

In nekatere imajo tudi zmožnost in talent, da po teh besedah narahlo zarude.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LIKOVIČ JOŽA:

KRESNA ROŽA

Breda je bila mlada in zala kakor marjetica pred kresom. Tistikrat je nosila široko, belo bluzo in črn, svilen trak na prsih; nad košato kito je imela zataknjen svetal glavniček, valovito krilce jo je delalo dražestno. Otroško ozke ustnice so rdele kakor kresna o sv. Vidu lica so ji gorela.

Spomladi sva se seznanila v železniškem vagonu... Dan je bil poln lepe bele bleščave; pred kolodvorom so se dramili starikavi kostanji, lipe so dišale, zlat oblak se je dolgočasil nad Ležnikom. Vrvež v kolodvoru so večali dohajajoči vlaki, lokomotive so nestrpno piskale; razposajeni vrabci so se podili po tirnicah, železničarji so dajali znamenja in kričali. Razpoloženje je bilo prijetno...

Že večkrat sva se skupaj vozila, šele tedaj sva se seznanila. Ljudje so jo zgnetli v kot, kakor plaha golobica se je stiskala med stere, kisečkast dim jo je zagrinjal in dušil. Ponudil sem ji prostor pri oknu ter jo ogovoril:

— Zopet na poti, gospodična?

Ona pa se je ljubko razodela:

— V Preserje se peljem, grem v Podpeč po mleko.

— Tako pridni ste, — sem jo poskusil pohvaliti.

— V mestu težko živimo; stanujemo v barakah, oče je pri železnici, jaz pa hodim v obrtno šolo.

Velike, črne oči, ki so izražale dozorelost dekliških let, so vročično zažarele, stresla je z glavo, pramen las se je razkodral preko lepega čela. Rob bluze se je zganil, mlečno bela polt je šinila izza drobnih čipk. Skozi okno so pridehtele lipe....

— Pa se ne dolgočasite med potjo, — sem vzdržal razgovor.

— Prav nič gospod! Spotoma nabiram rožice, najrajši imam tiste z zlatimi peresci. Še ponoči se žarijo v tesni vazi. Nimam dragocene, vitke vaze, teta mi je podarila starinsko, z debelim steklom in obledelo podobo.

Urno je nabrala lase ter jih zvila v valovit pramen...

Odbijači so žvenknili, vozovi so se premaknili, vlak je zdrvel mimo tivolskih nasadov in ponižnega Rožnika, v daljavi naju je pozdravil častitljivi Krim... Od Ljubljane do Preserja sva se vozila skupaj, med barskimi dobravami in nizkim gričevjem. Zemlja je bila razgrnjena kakor pisan prt, poln božjih darov in sladkosti. Na postaji pod Žalostno goro sva se ločila, jaz sem se odpeljal naprej.... Dolgo sem zrl za njo, dokler ni blesk njene bluze presahnil med razbeljenimi tračnicami. Vsakokrat je nalahno z roko zamahnila v pozdrav, nato se je pa zgubila v skaloviti rebri, med brinjem in pritlikavimi borovci... Pa pot nazaj! Vedno iste mehke stike... Čenčanje med vrtovi, dimasto ozračje, rožni oblaki nad barjem! Borovniški most z rdečimi oboki, razteperjene hiše, zveste čuvajnice ob železni progi, slabo razsvetljena okna z gostim rožmarinom, bežeče poti, osamel popotnik na prelazu, Žalostna gora, brinje, medla luč pri postajnem znamenju... Preserje! Pred postajo pa me je pričakovala Breda, s kangljico in šopom rož... Vedno sva se enako pozdravila, samo v mislih, niti rok si nisva podala, ko je stopila v vagon.

— Ali ste prišli?

— Čakala sem! — je dahnila in odložila kanglico v kot.

Vsakokrat mi je povedala kaj novega in radostnega. Preprosto se je izražala, zdelo se mi je, da dehtijo njene besede po sladkem češmilju, po rosnem brinju in mahovitih zatišjih izpod žalostne gore... Roji debelih isker so obmetavali okna vagona, spodrsavali na motnem steklu, v brezupnem metu tonili v noči. Kakor da plavava v ognjenem oblaku, obraz pri obrazu, srce pri srcu... Breda je čemela v kotu, iskre so se svetlikale v njenih velikih črnih očeh.

— Ste trudni? — sem jo rahlo dramil.

— Nisem, gospod! Pa zakaj naj bi bila..., — se je zdrznila.

V Ljubljani sva se razšla vedno na kolodvoru; običajno jo je pričakoval kdo izmed domačih. Najinega poznanstva nisva hotela razkrivati; človek se čuti v mestu nesvobodnega, vsakih pet korakov bril plinovka in nepremično sledi popotniku iz ulice v ulico. Ljubosumna stvar! Z nerodnim korakom lahko prepodiš najlepši najnežnejši spomin. Breda je vse to občutila. Zato ji je bilo tem ljubše življenje v barakah, pod črnimi, razbeljenimi strehami, sredi plevela, med skromnimi vrtički. Tam je lažje sanjarila o rodnem mestu, ki so ga zapustila bogastvo morja in bela jadra....

Po treh mesecih pa je bilo vsega tega konec. Lipe so odcvetele, kostanji so počrneli, kos se je umaknil v skrite loge.... Nekoč sem jo našel v vagonu vso razburjeno.

— Kdo vas je užalil, Breda?

Beseda se ji je zatikala, komaj je odzdravila:

— Oče je prestavljen, v Beograd pojdemo.... Nikdar več se ne vrnem.... Kje je Trst, morje, Ljubljana, barje....

Dogovorila sva se, da napraviva šentjanžev večer poslovilen izlet preko barja.

— Pridete? — sem jo neverno skušal. — Da bo najino slovo prisrčno in lepo....

— Pridem! — me je zagotavljala s trpkim nasmeškom. Solza ji je zablestela v velikih, črnih očeh.

— Gotovo pridem, saj je zadnjikrat, kdo mi bo ubranil....

Cesta se je vila pred nama v prijetno neskončnost. Z Bredo sva se držala za roke, Žalostna gora je zrla na naju, od Goričice do Rožmanovega kovača. Vsakih deset korakov hišca s kito rožmarina, kresničjem, radovednim dekliškim obrazom in tiho srečo, vsakih deset korakov živahen kos z zlato pesmico. Med žiti so se smukale prepelice, lastovice so se lovile okoli brzojavnih drogov. Za ogradami so se svetili košati orehi.

Bredina lica so bila rožno odahnjena, sence pod očmi so splahnele, radost in zdravje sta sevala iz njih. Poreden vetrič se je pritihotapil izza razorov in se zapletel v nabrano krilce. Trak na prsih se je prepustil zračnim valom, široki rokavi so se gubali.... Deklica v vetru, dišečem po zorečih žitih, maku in sladkovnih koreninah!

Sedla sva na skalni prag, grbasta vrbo naju je skrivala. Barje je mirno ležalo v belih rokah kresnega solnca oblaki so se selili in prenašali zlato srečo od Rakitne na Trebevnik.... Breda je utrgala marjetico in začela puliti lističe.

— Me ljubi, ne ljubi.... — je smehljaje šepetala in mi mežikala. Njeni rožni prsti so urno brzeli in skubili bele lističe.

— Porednica! — sem ji požugal ter jo posul s prahom marijinih lasc.

— Počakajte, nestrpnež! — se je obrnila proč in me ljubko pogledala preko ramen.

— Me ljubi...! — je vrisknila in mi vrgla bele, mehke lističe v obraz. Solnce se je ujelo v njenih očeh.

— Kdo? — sem po prestregel in rahlo oklenil.

— Škrjanček! — se je vrgla vznak in zamižala...

Dolgo sva kramljala. Najine roke so se sklepale in iskale srečo med marjeticami in zlatičnicami. Murni so se začeli oglašati in klicati noč iz lazov. Črni boni so se zganili, nad Kafriom je krožila roparska ptica.

Ko sva se dvignila, je pal iz njenega naročja poslednji listič marjetice, bel in nežen. Pal je med ostale, ki so letali okoli naju kakor davni spomini... Znočilo se je.

Kresna noč, topla in zlata! Nad polhograjskimi grebeni se je vlekla ognjena belina, čarobna, kakor da jo je zanetila angelska roka. Nebo nad barjem je bilo polno zlatih zvezdnih posevkov, za Trebevnikom se je blestel roj gostoživčkov, angelske peruti so se svetlikale nad Planino.... Na samotni brezi so se klicali kosi, ki jih je dramila mesečina. Med redko travo so se utrinjale zelene lučice; kresne rože niso mogle zapreti polnih čaš, sreča in zlato sta kapala iz njih. V jaških je skrivnostno cingljalo.... Nad Bregom so kurili kres. Rajajoče sence so se vrstile okoli ognja, se sprijemale in zginjale v temini. Nekje so trobili pastirji, deklета v belih, ozkih predpasnikih so tekle po razorih.

Midva pa sva se poslavljala. Od Žalostne gore, od spečih dobrav in skritih poti.... Pastirji so ji peli v slovo...

Breda je nekajkrat pisala. Spočetka je tožila o moreči tujini, neznancih in hrupnem mestu. Včasih je obudila nežen spomin, solze so se blestele na črke umrle, spomin je shiral. Breda se ni več odzvala....

Nekoč smo napravili izlet v Beograd. Mesto ob sotočju rek, ki se nabirajo v ogromno vodovje. Pestro življenje nas je zajelo, čar razkošne družbe nas je hipoma zajel....

Zvečer smo se umaknili iz šumnih Terazij proti Donavi. Roji lenih komarjev so se vlačili nad vodo, nekje so pele ciganke.... V stranski ulici smo naleteli na bučno družbo. Nekdo je pel:

— Moj dilbere, kud se seceš.

— Ah, fantje, zapojmo rajši našo domačo! — se je dvignil sredi družbe znan ženski glas.

— Slovenci! — smo strnili glave in obstali. Milo nam je bilo, da smo našli rojake.

Med njimi sem našel Bredo, tisto Bredo, ki je bila nekoč tako ljubka in drobna kakor marjetični cvet. Razvila se je.... Zavita je bila v težko svilo, olepotičena z zlatimi obeski. Ustnice je imela naličene, obrvi pobarvane, pod očmi se je vila temna proga. Gosta kita las je odpala, samo oči so ostale še zveste in čiste. Bredo, Breda....

— Vi tukaj? — sem se začudil ter pridržal njeno roko.

— Tako je, — je samozavestno, malce tuje naglasila.

— Sprehajamo se. V mestu je neznosno, zidovje je peklensko razbeljeno.

Urno mi je dopovedovala malenkostne novice, kakor da sva se komaj včeraj ločila. — Na nas ste pozabili?

— Nisem, gospod! — je povesila oči.

— Sicer pa, kako sva bila tedaj otročja in preprosta, — je nadaljevala po kratkem molku in se poigrala z zlatim obeskom.... Šli smo v gostilno, ciganska godba pa ni mogla ogreti naših src, ostali smo preprosti popotniki. Ta večer se nisem več dotaknil Bredinih rok, želel sem si domov, med marjetice in kresne rože....

Breda, Breda! Nocoj je mrak tih in prijeten. Ozračje je polno sladkih vonjav. Lipe dehte, kostanji ob nabrežjih so pokojni, murni so za hip onemeli.... Tihe so besede zapoznelih šetalcev, tihe so stopinje deklic med grmičevjem opojnega češmilja.

Breda, Breda! Kresna roža! Kdaj se vrneš?

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

NAPRODAJ HIŠA — 350 Rutland Rd in Nostrand Ave., Brooklyn, blizu Prospect parka in Subway postaje. 13 sob, porch ,senčna drevesa parna kurjava, lot 40 x 100, in garaža za 3 kare. Cena 12,000, majhno naplačilo. Podrobnosti pri lastniku na zgornjem naslovu. (3x)

PRODAM
DOBRO OHRANJENO POHIŠTVO.
Pogleda se lahko vsak večer.
V. Riedl,
822 Amsterdam Ave., med 100. in 101. St., New York, N. Y.
(2x 12&13)

NAPAD NA "POPOLO DI TRIESTE"

26. aprila je agencija Stefani v Trstu razširila po mestu uradno vest o aretaciji krivcev atentata na uredništvo "Popola di Trieste" z dne 10. februarja t. l. Tržaški listi so v posebnih izdajah prinesli že obširna poročila o aretirancih poudarjajoč, da so slednji že vse priznali in da je uvodna preiskava do najmanjših podrobnosti dokazala njihovo krivdo. Obdolžencev je deset, od katerih pa niso vsi obdolženi iste krivde.

Po uradnem sporočilu je preiskava dognana, da so krivi atentata z bombo na imenovano uredništvo Zvonimir Milost, Ferdinand Bidovec, Franjo Marušič in Vekoslav Valančič. Prva dva navaja poročilo kot prva izvršitelja atentata, slednja dva pa da sta pomagala pri pripravah. Zvonimir Milost je jugoslovanski, ostali trije pa so italijanski državljani. Slednja trojica je tudi obdolžena atentata na "svetilnik zmage", ki stoji na temeljih stare avstrijske utrdbe forta Kresiča. Istim trem mladeničem pripisuje oblast še eno ponesrečeno podjetje: poskus požiga italijanske šole na Katinari.

Druga skupina obdolžencev ki jim oblast pripisuje požiga italijanskih šol na Proseku in v Zgoniku. Požig šole na Proseku so baje izvršili Vladimir Štoka, Anton Ukmar, Vekoslav Španger in Dragotin Rupelj, v Zgoniku pa Ivan Obad, v družbi Špangerja, Štoke in Ruplja. Po službenem poročilu so razen Valenčiča priznali svojo krivdo vsi aretiranci.

Aretirani so in se nahajajo v kopreških zaporih naslednji mladeniči:

Zvonimir Milost, jugoslovanski državljan, rojen na Sušaku leta 1903.

Vekoslav Španger, rojen na Proseku leta 1906.

Vladimir Štoka, rojen na Kontovelu pri Proseku leta 1910.

Ivan Obad, rojen v Trstu leta 1906.

Dragotin Rupelj, rojen na Proseku leta 1904.

Vekoslav Valenčič, rojen v Trstu leta 1896.

Ferdinand Bidovec, rojen v Trstu leta 1908.

Franjo Marušič, rojen v Trstu leta 1906.

Anton Ukmar, rojen na Proseku leta 1900.

Italijanski listi objavljajo še naslednje podrobnosti:

Takoj po atentatu na "Popolo di Trieste" je policija aretirala par sto primorskih Slovencev in znanih italijanskih socijalistov. Razni indici so kazali, da so povzročitelji številnih atentatov imenovani mladeniči, ki so po dolgotrajnih zaslišanjih tudi priznali svojo krivdo in baje opisali podrobno vse atentate.

Zvonimir Milost in Ferdinand Bidovec sta se 10. februarja zvečer neopaženo zmuznila v poslopje "Popola di Trieste", položila tam razstrelilno pripravo in odšla zopet iz poslopja, da jih karabinierska patrulja, ki je stražila pred vhodom ni niti opazila. Bombo sta baje dva dni pred atentatom prinesla v kovčegu iz Knežaka Marušič in Vanlenčič ter jo skrila začasno v neki tržaški banki. Milost in Bidovec sta tudi obdolžena, da sta identična z onima dvema zgitatorjema, ki sta vzbujala ogorčenje med ljudstvom na Krasu ob priliki ustrelitve Vladimirja Gortana. Pri preiskavi so ti štirje obdolženi baje tudi priznali, da so ponoči od 5. na 6. januarja skušali pognati v zrak "svetilnik zmage". Ker pa je čuvaj na svetilniku opazil poskus, je lahko še pravočasno preprečil eksplozijo.

Pred dvema letoma v avgustu mesecu je na Proseku zgorel rekreatorij Lege nazionale. Poslopje je bila popolnoma uničeno in je škoda znašala preko 100,000 lir. Po dveh letih se je sedaj baje posrečilo najti krivce požara, ki da so Štoko, Ukmar, Rupelj in Španger. Ukmar je baje prinesel za požig potrebni bencin.

Požig šole na Katinari se ni posrečil, ker je podtaknjeno netivo ugasnilo, dasi so bila vsa lesena tla polita z bencinom. Tudi ogenj na šoli v Zgoniku ni napravil večje škode, ker so ga kmalu opazili in pogasili.

Po poročilih italijanskih listov je v preiskavi prišla na dan tudi nekaka "Organizacija", koje člani so bili obdolženi in ki se je redno shajala ter sklepala o atentatih. Baje so se takih sestankov udeleževali tudi emisarji iz tujine, ki so se legitimirali z dogovorjenimi gesli.

"Piccolo" prinaša 26. aprila obširno poročilo o aretaciji krivcev svoječasnega atentata na uredništvo "Popola di Trieste", poudarjajoč, da aretirana družba kaže vse specijalne odlike svoje rase. Zlasti podčrtava, da je eden izmed aretirancev, Vladimir Milost, jugoslovanski državljan, kar izrecno omenja tudi uradno poročilo. Družba da je imela namen prepričiti približevanje tujerodcev italijanski narodni misli. Veriga zločinskih podjetji je razkrita in o njej bo sodilo izredno sodišče, ki ne bo raziskovalo samo enega posameznega slučaja in ugotovilo pojedinih krivcev, marveč bo nastopilo proti zločinskemu sistemu, ki moti mir med narodi. Stare slovanske organizacije so izginile iz javnosti, zato pa so se pojavile majhne zarotniške družbe, ki so skušajo doseči svoj namen s hladno in do najmanjše podrobnosti premišljenimi terorističnimi atentati. Nasproti tej kalni, tipično balkanski obliki boja stoje dsciplinarne italijanske oblasti, sveste si uspeha. Zločini slovanskega nacijonalizma bodo samo še bolj utrdili mogočno vero prebivalstva Julijske Krajine v nespremenljivost obstoječega reda. Zločinske organizacije, okoli katerih se zbirajo maloštevilni nemirni duhovi, so znane in ni več daleč čas, ko jih bo razdrobilo življenje.

Obdolženi tržaški atentatorji pridejo pred izbredni tribunal, ki je sestavljen po zakonu o zaščiti države in fašističnega režima. Ta zakon predvideva za njihovo dejanje enako smrtno kazen. Tribunalu, ki je enako sestavljen, kakor v znanem procesu proti Vladimiru Gortanu, predseduje fašistični general Christini. Tribunal, katerega sedež je v Rimu, je kakor se zatrjuje, prispel v Trst ter se bo razprava vršila v Trstu.

REDOVNICA — ŠOFREKA

V Šopronju na Madžarskem so se vršili te dni šoferski izpit in kandidati so se zelo začudili, ko so zagledali med seboj redovnico. Gre za sestro Hirlando Farmadijevo iz samostana usmiljenk v Šopronju. Sestra Marija je bila 10 let v Ameriki v samostanu in nedavno se je vrnila na Madžarsko. Ameriški samostan je podaril šopronjskemu za velikonočne praznike avtomobil, vreden 2800 pengo. Avtomobil so poslale ameriške redovnice s parnikom in sestra Marija je šofirala od pristanišča do Šopronja. Praktični in teoretični izpit je napravil sestra Marija z odliko. Iz tega je razvidno, da ameriške redovnice pridno goje sport.

Kača ga je pičila.

V zagrebško bolnico so prepeljali 52-letnega poljskega delavca Gertruda Canko, katerega je v gozdu Barutanski Jarak blizu Zagreba pičila kača v levo nogo, ko je sekal drva. Njegovo stanje ni nevarno.

BREZPLAČNI POUK.
BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli štv. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba štv. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5., soba 413.

VODNIKOVE
KNJIGE
za leto 1930
SO RAZPRODANE
Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje $1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.
Knjigarna "Glas Naroda"

NAPRODAJ POSESTVO
½ GRUNTA No. 13, DOLNJA BRIGA PRI KOČEVJU. Cena za vsa poslopja in zemljo samo $875.00. Podrobnosti daje lastnik: — John Stampfel, 38 Street, & Washington Ave., Lindenhurst, L. I.
(3x 10,12&13)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Amerikanizacija mora biti obojestrana.

V eni izmed zadnjih številk dnevnika United States Daily je generalni priseljeniški komisar priobčil kratek članek o vzgoji inozemcev za ameriško državljanstvo. — Generalni komisar poudarja vzajemni značaj vsakega asimiliranja ali amerikanizacije. Ne samo tujerodci, marveč tudi tukaj rojeni Amerikanci morajo igrati svojo vlogo v tem procesu.

Člankar poudarja potrebo pomagati inozemcem v postopnem procesu asimilacije. V tej evoluciji imajo stari Amerikanci dolžnost prispevati s tem, da se otresejo starih in zastarelih predsodkov napram drugim narodnostim, starih sumov in bojazni.

Plemenski in narodnostni predsodek mora izginiti in obnašanje starih Amerikancev napram tujerodcu mora biti vzgleden, kakor se spodobi za pravo demokracijo, kjer veljajo enake pravice za vse, ki so vredni njih.

IGRA S SMRTJO

Pri snemanju za življenje nevarnih prizorov nadomeščajo filmske zvezdnike v njih vlogah posebni strokovnjaki. V Hollywood "dublira smrt" pred vsem Dick Gras, nekdanji ameriški vojni letalec, ki si je zaslužil na francoski fronti priimek "kralj zraka". V svojih zanimivih člankih zatrjuje, da ni njegov sedanji poklic nič manj nevaren, nego je bil boj proti Nemcem. Nekega dne ga je brzojavno obvestil Fox Film: — Točno 17.30. Požarni prizor. Nujno.

Grasa so povedli po ozki lestvici na vrh peteronadstropnega, nalašč za to zgrajenega pročelja navidezne hiše. Bila je izdatno polito z bencinom, posuto s smodnikom in obloženo s kupi starega papirja ter jako vnetljivega porabljenega filma. Režiser je dal navodila:— — Skok v zadnjem trenutku, ko vse pročelje v ognju. Spodaj bodo ognjegasci razpeli mrežo. Opozoril je tudi skakača, naj vročini kljubuje do zadnjega, ker se bo nastavila mreža šele v zadnjem trenutku! Gras je terej zavzel prostor v najvišjem oknu in kmalu so naokoli zašvigali plameni. Kljub negorljivi obleki je občutil kmalu peklenske muke. Moral je — Igrati minute, dokler ne bo zadonel žvižg za skok. Naposled ga je vendar zaslišal in se je pripravil, da v istem trenutku je zapazil, da mu bodo napoti telefonske žice v višini tretjega nadstropja. A kaj bi ugibal, če so mu lizali ognjeni jeziki obraz in je zastokal od bolečin. V istem trenutku se je z grozovitim ropotom zrušila vsa zgradba, na katere strehi je pred kratkim stal. Sa vse to bo prejel Dick Gras poleg pismene zahvale 150 dolarjev honorarja. Ni dvoma, da bi mikal sličen zaslužek le malo katerega drugega človeka!

Drugič je moral Gras v sliki — "Med oblaki" nadomestiti znanega Toma Mixa. V višini 200 metrov se je na rokah spustil po konopcu. Milo je prosil režiserja, naj bi mu dal pravo lestvico, a prošnje je bila odbita, smel je samo zavozlati konopec. Obvisel je na koncu 8 m. dolgega nihala i n z desno roko je moral mahati igralcem na tleh. Propeler je dvigal v zraku prave valove in Gras se je vrtel okoli lastne osi. To je trajalo 12 minut, na koncu pribora je občutil Gras hudo omotico. Ko se je zopet povzpel do letela, so mu tekle solze iz oči in kri iz nosa. Moral je dvigniti nogo na stopnico in se je zgrozil, zadel je z žepom v neko žico in se ni mogel oprostiti. Ropot motorja je zaglušil njegov glas. Pilot ga ni videl. Gras je mislil, da bo strogiavil v smrt. V zadnjem trenutku se je pilot ozrl, razumel nevarnost in ujel priliko: z levico je Grasa prijel za pleče in ga sunil naprej. To je zadostovalo, da je dosegel Gras z eno nogo stopnice. Dva fotografa v letalu na tleh, sta mirno posnemala ta prizor, ki bil kmalu pokvaril po režiserju previdni srečni konec filma!

*

Znani filmski igralski Dick Gras, kateri nadomešča filmske zvezde v nevarnih položajih v filmskih posnetkah, je doživel v znanem filmu "Wings" veliko nevarnost. 600 kopačev je noč in dan tekom več mesecev pripravljalo "zapadno fronto". Razorali so na stotine hektarjev tal, naredili jarke, žične zapreke in 4 m globoke in 12 m široke jame. Iz zemlje so štrleli 4 m dolgi koli. V zraku je krožilo 24 letal, ki jih je posodilo vojno ministrstvo. S 25. se je moral Gras, — "od Nemcev zadet", zrušiti na tla. Navadni tank so nadomestili s posebnim, manjšim na krilu, ker bi sicer našel Gras pri padcu smrt v gorečim bencinu. Letalec se je zavil v vato in si nabasal čelado s platnom. Dvignil se je v višino 250 m, kjer so pričeli "Nemci" napad. "Sovražnik" je prišel preblizu, da bi vrgel bombo in je Gras komaj naravnal svoje, v razburkanem zraku tavajoče letalo. Šele potem je videl, da razvija brzino 110 km na uro. To je bilo preveč, da bi se spustil na določeni, samo 8 m široki prostor, kjer je bila nameščena bodeča žica z mehkimi, napol vlažnimi cementnimi stebriči! — Gras je zmanjšal brzino do 95 km in v višini 60 m napravil domenjeni napačni krog, ki je povzročil padec. Letalo je besno treščilo ob tla in se obrnilo. Gras si je otipal glavo, videl, da ne krvavi in po vseh štirih je zdrčal v bližnjo jamo. Komaj je ušel smrti: v prihodnjem trenutku se je že vnel bencin. Sploh je imel nepopisno srečo. Namesto določenega varnega prostora se je v naglici zvrnil prav blizu med prave kole in bodečo žico. Rešil ga je samo čudež! Koli so prebili letalo, in se je zapičil eden od njih v krilo le nekoliko centimetrov vrh Grasove glave. Čim je zlezel iz luknje, je zagledal kakor smrt bledega operatorja: letalo, ki je zgrešilo določeni prostor, je skoraj zmečkalo filmsko kamero z operaterjem vred. Oba slučajno smrti rešena moža sta si krepko stisnila roke. Grasa so plačali za njegov strah, operator pa je doživel iste občutke, ne da bi za to kaj dobil.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

32 (Nadaljevanje.)

— Kam peljete ponavadi svoj voz?

— Pred Congress Hall.

— Torej naprej! Hočemo dobiti stanovanje!

Mrs. Jeremy, Emilija in Jerica so sedle v mali omnibus. Zdravnik je sedel na kočijažu. V trenutku, ko se je ustavil voz, je pohitel k gospodarju. Niti najmanjšega kotička ni bilo praznega v hiši. Ker je hotel glavni uradnik postreči gostom, je rekel, da to lahko preskrbel sobo v bližnji ulici.

— Sobo ter v bližnji ulici!— je besnel zdravnik. — Ali je to vaša kolonizacija? Čedna postrežba!

— Sedaj, na višku sezije... se je skušal oglasiti uradnik.

— Ah, dr. Jeremy, — je vzkliknil mladostni glas Nete Gryseworth, ki je prišla mimo po veži, v spremstvu svoje stare matere. — Kako se vam godi kaj, gospod? Ali sta Miss Graham in Miss Flint z vami? Ali ste pri šli sem za dalj časa?

Še poredno je mogel doktor odgovoriti na njena vprašanja ter pozdraviti njeno staro mater, katero je poznal že kakih trideset let, se mu je približal lastnik hotela.

— Doktor Jeremy? — je vprašal. — Oprostite, nisem vas poznal! Dr. Jeremy iz Bostona?

— Tako je, — je rekel zdravnik ter se priklonil.

— Potem imam prav! Vaše sobe so reservirane ter bodo pripravljene v par minutah. Izpraznjene so bile pred tremi dnevi ter niso bile zasedene od tedaj naprej.

— Kaj je to? — je vzkliknil pošteni zdravnik. — Jaz nisem naročil nikakih sob!

— To je storil neki prijatelj za vas! To je kaj srečna okoliščina, posebno ker imate s seboj dame! Saratoga je zelo obljudena posebno ob tem letnem času. Včeraj je bilo v mestu več tisoč tujcev!

Zdravnik se je zahvalil svojemu neznanemu prijatelju ter poklical ženske, da jim sporoči svojo izvanredno srečo.

— Ali nismo srečne? — je pripomnila Mrs. Jeremy, ko se je ozirala po udobni sobi, katero so dali njej na razpolago. Nato pa je odšla, da pregleda stanovanje Emilije in Jerice.

Zdravnik, ki je bil zaposlen s prtljago, se je približal vratom ter slišal vzkliknili svojo ženo, ko je vstopila:

— Tiho, tiho! Ne govorite preveč glede tega! Mi najbrž le profitiramo vsled zmote. Ničesar drugega ne morejo kot vreči nas ven, ko bodo prišli pravi ljudje. Do takrat pa lahko uživamo elegantno stanovanje!

Ti pravi ljudje pa niso nikdar prišli in Emilija in Jerica sta lahko ostali v svoji sobi.

Bilo je ob čajni uri nekega popoldne, ko sta Emilija in Jerica dovršili svojo toaleto, ko je nekdo lahno potrkal na vrata.

Jerica je seveda takoj odprla vrata ter spustila noter Ellen Gryseworth, ki je veselo pozdravila ter rekla:

— Bojim se, da mislite, da se vsiljujem, a Neta mi je ravnokar povedala, da ste prišli in ker je moja soba poleg vaše, se nisem obotavljala niti za trenutek, da vam povem, kako zelo me veseli to srečanje!

Jerica in Emilija sta istotako izrazili svoje veselje nad zopetnim snidenjem ter jo pozvali, naj ostane.

Ostala je toliko časa, dokler ni klical zvonec k čaju. Sprejela je tudi povabilo ter sedla na najbližji kovčeg. Vprašala je glede potovanja ter glede zdravja Emilije od časa naprej, ko so se videle pri West Pointu.

Med drugimi stvarmi je omenila tudi Jerica, da se je zopet sestala z Mr. Phillipsom. Miss Gryseworth je takoj rekla:

— Ta človek je povsod! Pred par dnevi je bil v Saratogi ter sedel nasproti meni pri obedih, a od tedaj ga nisem videla. Ali ste se seznanili z njim, Miss Emilija?

— Žal mi je, da se nisem, — je odvrnila Emilija, nakar pa se je obrnila proti Jerici ter rekla:

— Jerica bi me tako rada predstavila ter je bila naravnost jezna, ko sem jo razočarala!

— Ali ga imate rada? — je vprašala Miss Gryseworth Jerico. Govorila je zelo resno. — Vem, da ga boste!

— Zanima me je zelo, — je odvrnila Jerica. — On je zelo prijeten, poseben ter včasih naravnost nerazumljiv!

— Zakrknjen, — je rekla Miss Gryseworth. — Nekoč sem imela v New Yorku priliko, da ga opazujem jeznega. Obnašal se je zelo dostojanstveno ter napravil name najboljši vtis.

Tako sta govorila naprej, dokler ni zopet nekdo potrkal na vrata. Vstopila je Netta Gryseworth.

— Čula sem glas Ellen ter morala vstopiti, — je vzkliknila. — Mogoče sem nadležna! — je hitro dostavila ter poljubila Emiliji roko.

Nato so vse tri kramljale ter obirale znance.

V Saratogi so videli vse sloje rebivalstva. Tamkaj se je gibal veliki svet.

Dr. Jeremy in njegova družba sta bila dobro sprejeta vsepovsod. Jerica je našla kmalu dosti, kar je ugajalo njenemu razvajanemu okusu ter je bila kmalu vpoštevana, kot je tudi zaslužila. Madam Gryseworth je bila ženska stare šole, — ena onih, ki so bili vse svoje življenje vajeni najboljše družbe. Mrs. Jeremy se jo je zelo bala ter se ni čutila povsem prosto v njeni družbi.

Nekega večera, ko so bili dr. Jeremy in njegova družba v Saratogi nekako en teden, se je Netta Gryseworth pridružila Emiliji in Jerici ter vzkliknila na svoj veseli, običajni način:

— Jerica, kmalu se bom prepirala s teboj!

— Zakaj. Iz kakega razloga?

— Iz ljubosumnosti!

Jerica je nekoliko zardela.

— Ni ti treba zardevati! To se ne godi radi sivolasega gospoda, ki štrli nate z nasprotne strani mize. Ellen in ti se boste mogoče sporekli glede pozornosti Mr. Phillipsa, a jaz sem ljubosumna glede neke druge osebe!

— Upam, da se Jerica ne vmešava v tvojo srečo na katerikoli način, — je rekla Emilija.

— Ne to, — je odvrnila Netta. — Ona izpodkopava vse, mojo srečo, ponos in udobnost! Ne drznila bi si obnašati se tako, če bi jo le mogli videti.

— Povej mi vse glede tega, — jo je silila Emilija, — in jaz ti obljubljam, da se bom zavzela zate!

— Ne dvomim o tem, — je odvrnila Netta, — vendar pa ne vem, če niste njena pomočnica. Hočem vam pa vsekako navesti svoje pritožbe. Ali ne opazite, kako skuša vzbuditi pozornost važnih oseb? Ali niste opazili, da je natakar Peter prenehal metati svoje oči na druge? Jaz, za svojo lastno osebo, ne morem dobiti ničesar jesti ali piti, dokler ni Miss Flint postrežena, ter bom prosila očeta, naj zamenja naše sedeže pri mizi! Ne briga me toliko hrana, a čutim se vendar razaljeno, — moj ponos je bistveno ranjen. Še pred par dnevi sem bila prav posebna ljubljenka Petra. Naenkrat pa je bilo vse izpremenjeno! Nič več ne stavlja najbolj priljubljenih jedil pred mene.

— Zapazila sem, da so natakarji zelo postrežljivi napram nam, — je rekla Emilija. — Ali domnevate, da jih Jerica podkupuje?

— Ona pravi, da jih ne, — je odvrnila Netta.

— Ali mi niti povedaal včeraj, Jerica, da je tvoja družba drugače postrežena pri mizi, kot pa naša? Ali nisi rekla, da nisem niti jaz, niti doktor ničesar dala Petru?

— Gotovo, — je odvrnila Jerica, — kajti njegove pozornosti so povsem prostovoljne! Jaz pa jih pripisujem izključno Emiliji ter njegovi želji, da postreže njej v prvi vrsti!

— Nič takega ni, — je odvrnila Netta jezno. — To je čarovništvo, prepričana sem o tem!

Trideseto poglavje.

PRESENEČENJE.

Pozneje zvečer, ko se je Jerica zopet pridružila družbi, je vzbudil pozornost vseh vstop neke krasne in zelo fino oblečene dame, katero so spremljali trije gospodje. Potem, ko se je ozrla po sobi, da poišče žensko, radi katere je prišla, je stopila proti Mrs. Petrancourt, ki je vstala, da jo pozdravi. Povsem nepričakovano je bilo to srečanje za Jerico, kajti spoznala je Izabelo Clinton, ki je prišla mimo nje in Emilije, ne da bi ju spoznala.

Ker ni bilo nikakega stola v bližini, je sedla z Mrs. Petrancourt nekoliko dalje proč, ter se spustila v resen pogovor. Ko pa je dr. Gryseworth omenil ime Jerica, se je ozrla proti njej, napravila ošaben obraz ter se takoj odstranila.

(Dalje prihodnjič.)

ITALIJA JE PRIPRAVLJENA...

70-LETNICA BRUCKOVEGA SAMOMORA

20. aprila 1860 je izvršil avstrijski finančni minister baron Bruck senzacijonalen samomor, ki je dvignil v Avstro-Ogrski in tudi v inozemstvu mnogo prahu. Baron Bruck je stal ob zibelki avstrijskega Lloyda v Trstu kot njegov ravnatelj, čeprav je bil doma iz Nemčije, kjer je bil l. 1848 poslanec v Frankfurtu, potem je bil pa poklican kot bivši knjigotržec v Schwarzenbergovo vlado, v kateri je bil trgovinski minister. — Leta 1851 je izstopil iz vlade, leta 1855 se je pa vrnil v njo kot finančni minister. To je bila v resnici ista vlada, samo da jo je vodil po Schwarzenbergovi smrti Bach. Prvotno so barona Brucka hvalili in poveličevali kot ustanovitelja nove trgovsko-obrtne epohe v Avstriji ali celo kot tvorca Srednje Evrope, pozneje se je pa izkazalo, da so bili ti slavospevi močno pretirali. Zgodovinar Redlich je nazval Bruckove načrte in ideje diletantstvo in konfuzni lažiliberalizem. Položaj ministra Brucka, katerim je podelil cesar plemstvo, je bil že delj časa kočljivo. Iz ministrskih protokolov je razvidno, da je opetovano podal demisijo, pa jo je zopet preklical, in da je prtiskal nanj grof Thun, ki ga je dolžil korupcije.

Med sardinsko vojno l. 1859 je namreč zagrešil avstrijski general in veronski guberner baron Eynatten kot šef vojaške uprave velike velike sleparije. Ko je prišla njegova krivda na procesu proti bankirju Richterju na dan, se je general 7. marca 1860 ustrelil, da uide roki pravice. S tem je pa pačelu sum na finančnega ministra, ki je moral 22. aprila odstopiti. Že Schaeffle je trdil, da ministrova krivda ni bila dokazana in je obžaloval Brucka, da si je drugi dan pod vplivom odpusta prerezal žile na rokah in na vratu. Istega mnenja je bil tudi Bruckov življenjepisec, kar potrjuje tudi zgodovinar Redlich. Ministrski svet se je dolgo posvetoval, ali naj dovoli vlada svojemu kolegi kot samomorilcu svečan pogreb in ali naj se ga udeleže tudi ministri z uradništvom Prepuščeno je bilo protestantovskemu duhovniku, če hoče ministra cerkveno pokopati, vlada je pa sklenila, da se ne udeleže pogreb niti ministri, niti uradniki v uniformah.

Edini minister Plener je branil Brucka, češ, da je izvršil samomor v trenutki duševni zmedenosti, dočim grof Thun sploh ni priznaval zdravniške izjave, da baron Bruck ni bil pri popolni zavesti, ko si je prerezal žile. Ministrski predsednik je izrazil željo, naj novine ne pišejo o Bruckovem samomoru v tem smislu, da je postal minister žrtev cesarjeve nagle jeze. Na pobudo Bruckovega prijatelja ministra Plenera je bila odrejene splošna revizija finične uprave, ki je docela očistila Bruckovo ime in spomin. Baron Bruck torej ni bil zapleten v sleparske manipulacije generala Eynaena.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ, Frank Janesh, A. Saftič.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabian.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan. Frank Petkovšek in Jože Zelenc.

KANSAS
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich.

MINNESOTA
Chisholmn, Frank Gouže, A. Panian, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel. Fr Sekula.
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masle.

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Bresovec, V. Rovanšek.
Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Jupančič, A. Skerlj.
Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Ferenchack.
Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Korošetz.
Krayn, Ant. Taušelj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Žust.
Moon Run, Fr. Podmiljšek.
Pittsburgh, Z. Jakshe, Vige. Afb in U. Jakobich, J. Pogačar.
Presto, F. B. Demshar.
Reading, J. Pezdirc.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel.

UTAH
Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:
Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Fratnik in Jos. Koren.
Racine in okolico, Frank Jelenc.

WYOMING
Rock Springs, Louis Naucher.
Diamondville, F. Lumbert.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda:
Za eno leto $6.; za pol leta $3.; za štiri mesece $2; za četrt leta $1.50.

New York City je $7. celo leto

Naročnina za Evropo je $7. za celo leto.

Kretanje Parnikov
— Shipping News —

14. maja:
Vulcania, Trst
Berengaria, Cherbourg
St Louis, Cherbourg, Hamburg
President Harding, Cherbourg, Bremen

15. maja:
Ile de France, Havre
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
Majestic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

16. maja:
Reliance, Cherbourg, Hamburg
Roma, Napoli, Genova

20. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen

20. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen

21. maja:
Mauretania, Cherbourg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
George Washington, Cherbourg Bremen

22. maja:
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

23. maja:
Paris, Havre
Homeric, Cherbourg
Westernland, Cherbourg, Antwerpen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24 maja:
Minnetonka, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova

28. maja:
Aquitania, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

29. maja:
Saturnia, Trst
Dresden, Cherbourg, Bremen
Europa, Cherbourg, Bremen

30. maja:
France, Havre
Olympic Cherbourg
Rotterdam Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. maja:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Minnekahda, Boulogne sur Mer

2. junija:
Columbus, Cherbourg, Bremen

3. junija:
Berengaria, Cherbourg
Resolute, Cherbourg, Hamburg

4. junija:
New York, Cherbourg Hamburg
America, Cherbourg, Bremen

6. junija:
Ile de France, Havre
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

7. junija:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Minnewaska, Cherbourg

10. junija:
Bremen, Cherbourg, Bremen

11. junija:
Mauretania Cherbourg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg

12. junija:
Paris, Havre
Suttgart, Cherbourg, Bremen

14. junija:
Homeric, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer Rotterdam

14. junija:
President Harding, Cherbourg, Bremen
Conte Biancamano, Napoli, Genova

17 junija:
France, Havre
Europa, Cherbourg, Bremen

18. junija:
Vulcania, Trst
Aquitania, Cherbourg
Hamburg, Cherbourg Hamburg
George Washington, Cherbourg, Bremen

19. junija:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen

20. aprila:
Olympic, Cherbourg
Westernland, Cherbourg, Antwerpen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova

21. junija:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Minnetonka, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

22 junija:
Berengaria, Cherbourg

23. junija:
Columbus, Cherbourg, Bremen

25. junija:
Ile de France, Havre
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen

26. junija:
Dresden, Cherbourg, Bremen

27. junija:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Majestic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

28. junija:
Maurstania, Cherbourg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Minnekahda, Boulogne sur Mer
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova

30. junija:
Paris, Havre

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France	15. maja; (8 P. M.)	6. jun. (4 P. M.)
PARIS	23. maja; (4 P. M.)	12. junija (7 P. M.)
FRANCE	30. maja; (7 P. M.)	17. jun. (7 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsako je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnosti — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno niske cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtijagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povratitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in iti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanje eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, možje ameriških državljank, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo na stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

BAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK